

abc-ul fondurilor structurale

PENTRU ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Ține pasul!

Campania "Informare pentru integrare" 2006

MINISTERUL INTEGRĂRII EUROPENE

Proiect editorial: Raluca Stroie

Redactor: Adriana Dobre

Colaboratori: Gabriel Friptu, Valentina Rădoi, Mihaela Ionescu, Luciana Sandu, Diana Hangiu

Informațiile au fost furnizate de:

Ministerul Finanțelor Publice

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale

Ministerul Integrării Europene Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional

Publicație editată de Ministerul Integrării Europene

Direcția Mass-media și comunicare

Str. Apolodor nr. 17, sector 5

București, ROMÂNIA

Tel. 021- 301.15.14, Fax: 021- 301.15.13

E-mail: comunicare@mie.ro, info@mie.ro

Site: www.mie.ro

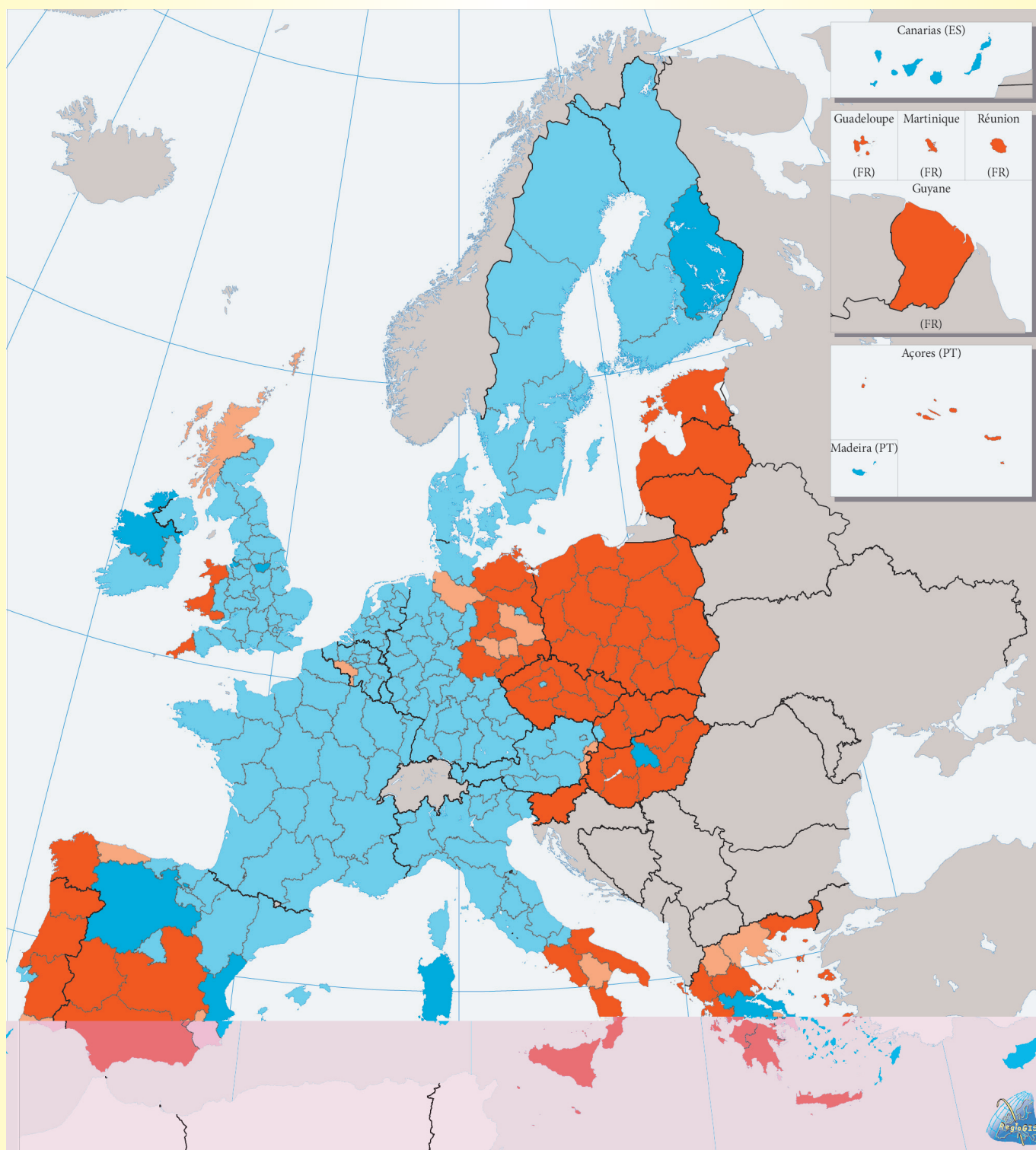
© Ministerul Integrării Europene, 2006

Fotografiile au fost preluate de pe site-ul Comisiei Europene Audiovisual Library,

<http://europa.eu.int/>, © Comisia Europeană

Cuprins

Introducere.....	3
Ce sunt instrumentele de tip structural?.....	5
Cum funcționează fondurile?	8
Criterii de eligibilitate.....	12
Tipuri de proiecte ce vor fi finanțate	13
Importanța parteneriatului	31
Instituții prin care se derulează fondurile	32
Cum se pregătește un proiect	33
Etapele ce vor fi parcurse pentru obținerea finanțării și implementarea proiectului.....	35
Ce pot face acum potențialii beneficiari?	36
Exemple de proiecte de succes	37
Surse suplimentare de informație	39

Introducere

Coeziunea economică și socială a fost o preocupare permanentă a construcției europene: încă din 1957, statele fondatoare semnate ale Tratatului de la Roma menționează în preambulul acestuia necesitatea „întăririi unității economiilor lor și a asigurării dezvoltării armonioase a acestora reducând diferențele existente între diferite regiuni și înapoierea regiunilor mai puțin favorizate”. Obiectivul realizării coeziunii economice și sociale a devenit explicit odată cu Actul Unic European (1986) prin care se furniza cadrul legal pentru politica regională, structurată pe baza resurselor combinate ale Fondurilor Structurale existente (Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă - secțiunea Garantare). Tratatul de la Maastricht, intrat în vigoare în 1993 definește coeziunea economică și socială ca unul dintre principalele obiective ale Uniunii, pe lângă Uniunea Economică și Monetară și Piața Unică.

Disparitățile existente în cadrul Uniunii Europene în raport cu venitul și ocuparea s-au redus în ultimii ani în ceea ce privește UE 15, Grecia și Irlanda înregistrând în perioada 1994-2001 creșteri de două ori mai mari ale productivității muncii față de rata medie a UE. Pe de altă parte însă, *Al treilea raport asupra coeziunii economice și sociale* prezentat de Comisia Europeană menționează că în Grecia și în Portugalia PIB pe cap de locuitor se află încă la 70% sau mai puțin din media comunitară. În același timp, PIB mediu al noilor state membre este la jumătatea mediei UE, iar în momentul aderării numai 58% din persoanele în vârstă de muncă erau ocupate, comparativ cu 64% la nivelul Uniunii.

Al treilea raport asupra coeziunii menționează de asemenea faptul că după aderarea Bulgariei și României, cu un PIB/locuitor în jur de 30% din media UE 25, populația din regiunile cu PIB/locuitor sub 75% din media comunitară va depăși dublul situației curente (numărul lor crescând la peste 153 milioane). Practic, după extindere, regiunile afectate de probleme de dezvoltare structurală vor continua să se confrunte cu acestea, ceea ce justifică menținerea și consolidarea acestei politici la nivel european.

În România, conceptul care stă la baza politicii de dezvoltare regională a fost dezvoltat pe baza unor studii și analize elaborate la cererea Guvernului, prin programul PHARE, formulat în „Carta Verde a dezvoltării regionale în România”.

Acest nou tip de politică a venit în întâmpinarea unor necesități reale ale colectivităților locale și regionale din țara noastră, care poate fi caracterizată ca reprezentând un nou mod de abordare a dezvoltării, o abordare de jos în sus, bazată pe inițiativele, planurile și programele de dezvoltare ale colectivităților locale și regionale.

Politica regională în România are la bază măsuri planificate și promovate de autoritățile administrației publice locale și centrale, în parteneriat cu diverși actori (privati sau publici) de la nivel regional și local, în scopul asigurării unei dezvoltări economice și sociale susținute și dinamice, prin utilizarea eficientă a resurselor locale și regionale, pentru realizarea obiectivului european al coeziunii economice și sociale.

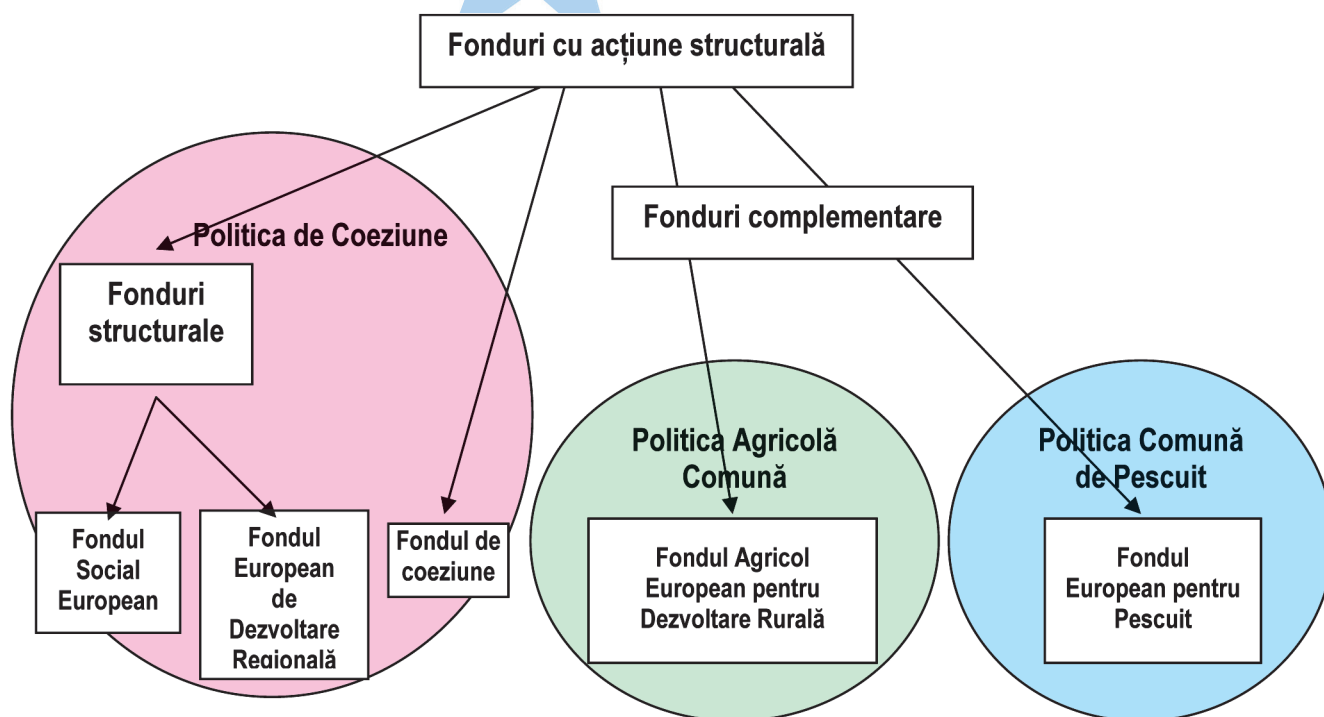
Administrațiile publice locale joacă un rol foarte important în dezvoltarea infrastructurii locale, a serviciilor sociale și a mediului de afaceri, datorită avantajului reprezentat de cunoașterea realităților și necesităților locale. De aceea, atragerea de fonduri de dezvoltare de către administrațiile publice locale este un element important pentru atingerea obiectivelor de coeziune ale Uniunii Europene.

România este caracterizată de o creștere a disparităților de dezvoltare între Regiunea București – Ilfov și celelalte regiuni, de o dezvoltare neechilibrată între Estul și Vestul țării, respectiv între Regiunile Nord-Est, Sud-Est, Sud, Sud-Vest și Regiunile Vest, Nord-Vest, Centru. Subdezvoltarea cronică este concentrată în Regiunea Nord-Est, la granița cu Moldova și în Regiunea Sud, de-a lungul Dunării. Orașele mici și mijlocii, în special cele mono-industriale, sunt în declin datorită restructurării industriale. Pe de altă parte, diferențele de dezvoltare din interiorul unei regiuni pot fi mai ridicate decât cele dintre regiuni.

Ce sunt instrumentele de tip structural?

În cadrul instrumentelor de tip structural, vom include următoarele fonduri comunitare destinate reducerii diferențelor de dezvoltare dintre statele membre ale Uniunii Europene și dintre regiunile acestora: Fondurile Structurale, Fondul de Coeziune și Fondurile complementare: Fondul Agricol European pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit.

Această separare pe politici specifice a Fondurilor cu acțiune structurală pentru perioada 2007 – 2013 a rezultat ca urmare a reformei Politicii de Coeziune necesară în condițiile extinderii fără precedent a Uniunii Europene. În plus, pentru simplificare și pentru a susține reforma Politicii Agricole Comune și a Politicii Comune de Pescuit efectuată în 2002/2003, fondurile pentru agricultură și pescuit au fost transferate către politicile aferente, nemaifiind încadrate în Fondurile Structurale, dar funcționând pe aceeași tipologie.

Instrumentele de tip structural sunt o formă de finanțare **nerambursabilă**, dar funcționează pe **principiul cofinanțării**. Proiectele sunt cofinanțate în special din fonduri publice ale Statului Membru, dar pot fi atrase și fonduri private.

Pentru FEDR, FSE, FEADR și FEP rata maximă a intervenției UE este 75%, însă **pentru România va fi de 85% din totalul costurilor eligibile**, în timp ce pentru Fondul de Coeziune aceasta este fie de maxim 80% din totalul costurilor eligibile, fie de maxim 85% din costul total. Pentru România rata de intervenție UE în cazul Fondului de Coeziune va fi tot de 85%.

Politica de Coeziune se fundamentează de asemenea pe principiul solidarității financiare, oferind sprijin statelor și regiunilor mai puțin dezvoltate, sau care se confruntă cu dificultăți structurale, în scopul creării de locuri de muncă și creșterii competitivității. Peste o treime din bugetul Uniunii Europene este alocat politicii de coeziune pentru a reduce diferențele de dezvoltare dintre regiuni și disparitățile dintre cetățeni în ceea ce privește bunăstarea.

Fondurile structurale

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) finanțează în principal infrastructura, investițiile generatoare de locuri de muncă, proiectele de dezvoltare locală și ajutoarele pentru întreprinderile mici și mijlocii;

Fondul Social European (FSE) promovează reintegrarea în muncă a șomerilor și a grupurilor defavorizate, prin finanțarea activităților de formare profesională și asistență în procesul de recrutare.

Fondul de coeziune – instrument structural ce intervine pe ansamblul teritoriului național al statelor membre al căror PNB/locuitor se situează sub pragul de 90% din media europeană pentru a cofinanța nu programe, ci proiecte mari în domeniile mediu și transport (rețele de transport transeuropene și domenii de dezvoltare durabilă ce aduc beneficii protecției mediului – eficiență energetică și energie regenerabilă, transport intermodal, transport urban și transport public ecologic). Fondul de Coeziune sprijină aceste state membre să se conformeze normelor europene din domeniile menționate.

Politica Agricolă Comună, prin intermediul Politicii de Dezvoltare Rurală joacă un rol din ce în ce mai important în susținerea zonelor rurale, în cadrul demersului lor de a face față cu succes provocărilor continue din domeniul economic, social și de mediu. Zonele rurale constituie 90% din teritoriul UE extinse iar noul cadru legislativ comunitar accentuează mai clar necesitatea stimulării creșterii economice și a numărului de locuri de muncă în mediul rural, precum și a dezvoltării durabile. Politica de Dezvoltare Rurală se va axa în perioada 2007 – 2013 pe trei linii tematice: îmbunătățirea competitivității agricole și forestiere; protecția mediului și a zonelor rurale; îmbunătățirea calității vieții și diversificarea economiei rurale, la care se adaugă axa „Leader” care susține inițiativele locale de dezvoltare rurală.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) – înlocuiește actualul Fond European de Orientare și Garanție Agricolă (FEOGA), în vigoare în perioada 2000 – 2006. Fondul va contribui la îndeplinirea obiectivelor de creștere a competitivității agricole și forestiere, de management agricol și mediu, de îmbunătățire a calității vieții și diversificarea activităților economice în perimetrele ce variază de la zone rurale cu populație redusă până la zonele rurale periurbane aflate în declin sub presiunea centrelor urbane.

Politica Comună de Pescuit gestionează activitatea de pescuit și acvacultură în Uniunea Europeană, cu exploatarea resurselor acvatice în condiții ce asigură dezvoltarea durabilă în domeniile economic, mediu și social. Se acordă o mare importanță protejării și conservării resurselor acvatice precum și reducerii impactului activităților de pescuit asupra eco-sistemelor marine. Un alt obiectiv al Politicii de Pescuit este eficientizarea pescuitului și asigurarea unui standard de viață corect pentru cei care depind de această activitate.

Fondul European pentru Pescuit (FEP) – înlocuiește actualul Instrument Financiar de Orientare a Pescuitului (IFOP) care este în vigoare în perioada 2000 – 2006. Pe lângă măsurile de asigurare a continuității activităților de pescuit și exploatare rațională și protejare a resurselor de pescuit, dezvoltare de întreprinderi viabile în sectorul piscicol, dezvoltare și îmbunătățire a calității vieții din zonele dependente de pescuit, FEP va contribui la implementarea schimbărilor aduse PCP de la ultima reformă, din 2002.

Cum funcționează fondurile?

La începutul fiecărei perioade de programare (cadru financiar multianual pe o perioadă de 7 ani), Uniunea Europeană decide asupra bugetului dedicat instrumentelor structurale sau de tip structural și definește regulile de bază care se aplică în utilizarea lor. Următoarea perioadă de programare pentru UE și în același timp prima pentru România în calitate de stat membru va fi 2007 – 2013. Bugetul este împărțit pe State Membre și Obiective prioritare; zonele care pot beneficia de finanțare din Fonduri Structurale sunt definite de Comisie în acord cu Statul Membru implicat.

Obiectivele prioritare de intervenție ale Fondurilor Structurale pentru perioada 2007 - 2013 vor fi:

Convergență – are ca scop sprijinirea regiunilor rămase în urmă din punct de vedere al dezvoltării economice (investiții, inovare, protecția mediului, eficiență administrativă).

Fondurile alocate la nivel UE: 252,35 miliarde EUR (81,9% din total).

Competitivitate regională și ocupare – sprijină regiuni, altele decât cele rămase în urmă ca dezvoltare, pentru atingerea țintelor Agendei Lisabona (UE să devină cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere până în 2010).

Fonduri alocate la nivel UE: 48,37 miliarde EUR (15,7% din total).

Cooperare teritorială europeană – promovează o dezvoltare echilibrată a întregului teritoriu comunitar, prin încurajarea cooperării și schimbului de bune practici între toate regiunile UE, pe trei niveluri: cooperare transfrontalieră prin programe comune; cooperare transnațională; cooperare inter-regională.

Fonduri alocate la nivel UE: 7,39 miliarde EUR (2,4% din total).

România va fi eligibilă pentru două obiective în perioada 2007 – 2013: **Convergență** și **Cooperare teritorială europeană**.

Ca urmare a acestor decizii UE, fiecare Stat Membru stabilește propriile obiective strategice de dezvoltare pentru a căror realizare se elaborează un Plan Național de Dezvoltare (PND), în colaborare cu actorii economici și sociali relevanți.

Statul Membru și Comisia Europeană discută asupra conținutului Planului Național de Dezvoltare și, pe baza acestuia, definesc cea mai adecvată repartizare a fondurilor naționale și comunitare necesare

implementării lui. Documentul rezultat este **Cadrul Național Strategic de Referință (CNSR)**. Documentele similare pentru Agricultură și Pescuit sunt **Planul Național Strategic de Dezvoltare Rurală**, respectiv **Planul Național Strategic pentru Pescuit și Acvacultură**.

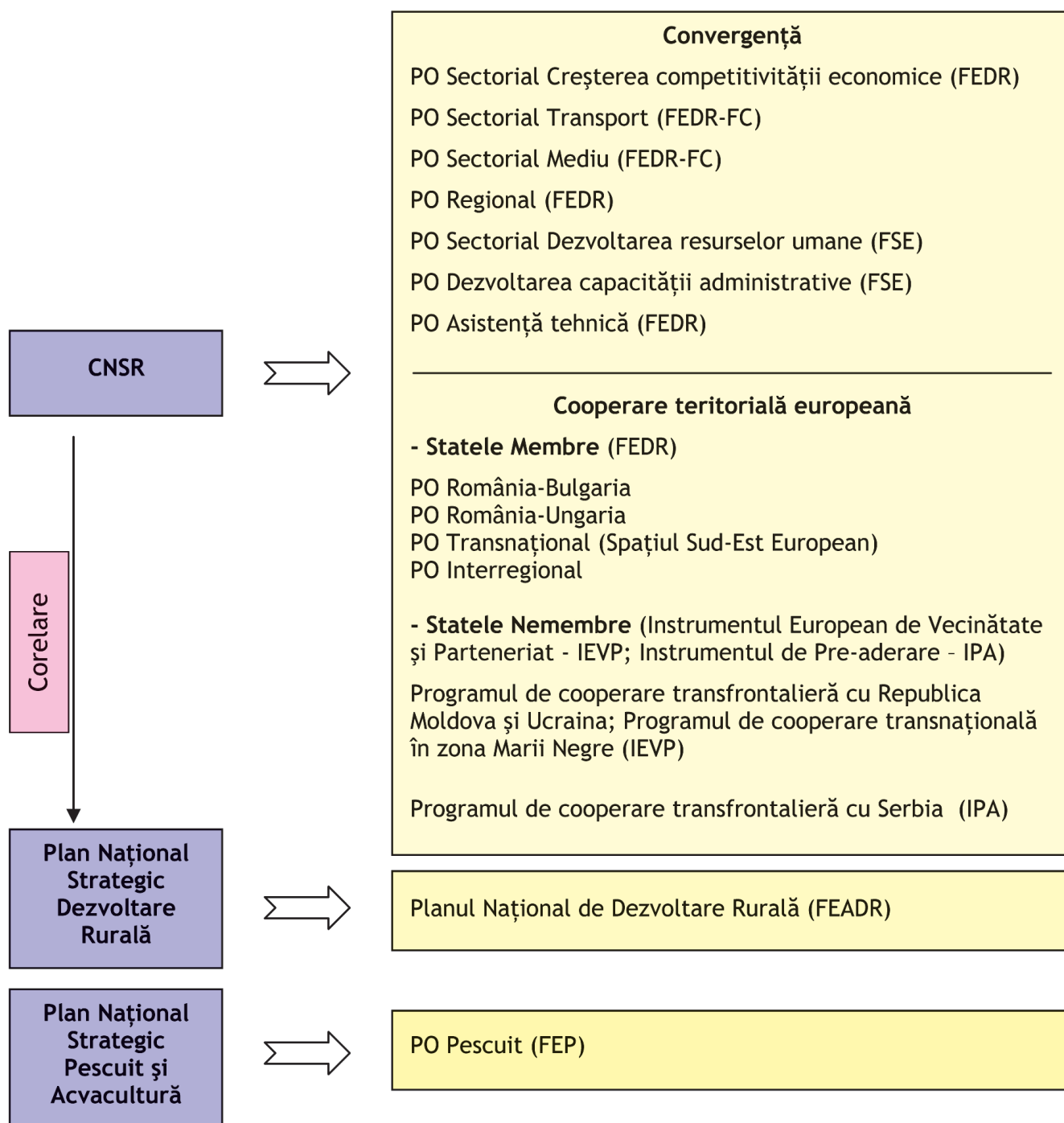
Ca urmare a negocierilor, Comisia adoptă CNSR și programele sale operaționale regionale sau sectoriale (Programe Operaționale) în funcție de concordanța celor din urmă cu scopurile și prioritățile PND și ale Directivelor Strategice Comunitare referitoare la coeziune.

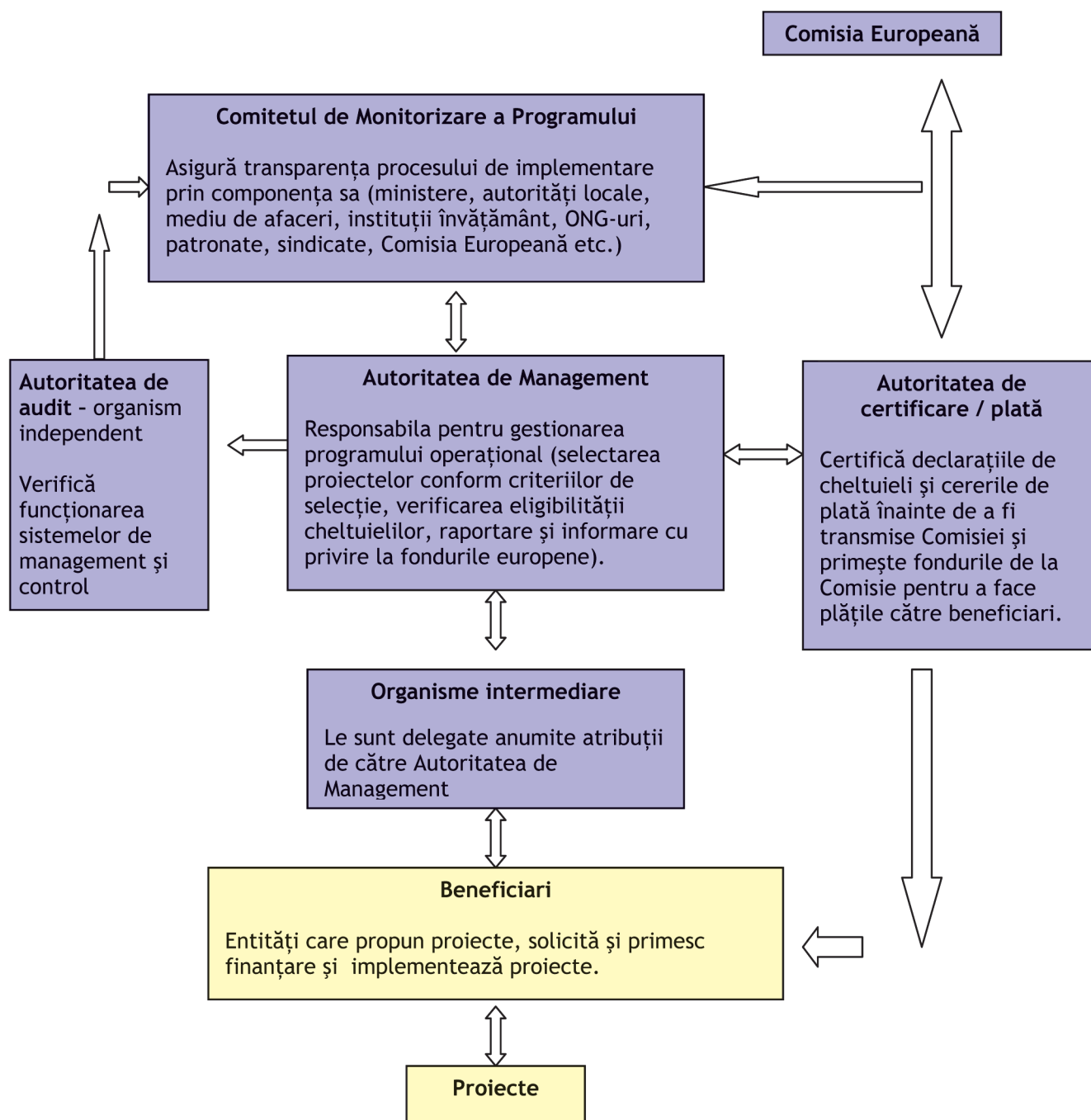
Ca orice finanțare din fonduri publice, accesarea Fondurilor Structurale (FS) nu înseamnă alocarea unei sume de bani fără a implica anumite obligații și din partea beneficiarului, ci reprezintă un angajament contractual, ale cărui prevederi și termene de realizare trebuie respectate cu strictețe, pentru a nu se ajunge la dezangajarea automată (regula „n+2”/„n+3”) de către Comisie a sumelor alocate. Conform regulii „n+2”/„n+3”, banii alocați de Comisie pentru un program în anul n, trebuie cheltuiți până la sfârșitul anului n+2/n+3, în caz contrar banii vor fi pierduți sau realocați altui program (exemplu, aplicând regula „n+2”: sumele alocate de UE pentru un program, în 2007, trebuie cheltuite până la 31 decembrie 2009).

Pentru România se va aplica regula „n+3” în primii 4 ani, respectiv alocările anilor 2007, 2008, 2009 și 2010, urmând ca, pentru anii 2011, 2012 și 2013 să se aplice regula „n+2” (exemplu: sumele alocate de UE pentru un program, în 2007, trebuie cheltuite până la 31 decembrie 2010).

Programele Operaționale pe care le va derula România în perioada 2007 – 2013 și fondurile prin care acestea vor fi finanțate sunt prezentate în diagrama de mai jos:

Programele Operaționale vor avea o structură de management similară, având în componență o autoritate de management și, unde este cazul, organisme intermediare, supravegherea implementării programului fiind realizată de un Comitet de Monitorizare.

Criterii de eligibilitate

Condițiile de eligibilitate care trebuie îndeplinite se referă atât la eligibilitatea **beneficiarilor**, cât și la eligibilitatea activităților efectuate în cadrul **proiectului** pentru care se solicită finanțare.

Autoritățile administrației publice locale vor fi eligibile să depună proiecte – singure sau în parteneriat - în cadrul tuturor Programelor Operaționale, cu excepția celui de Transport și a celui de Asistență Tehnică. În cazul în care Programul Operațional și/sau Ghidul Solicitantului prevede administrațiile publice ca beneficiari eligibili pentru o anumită axă prioritară / domeniu major de intervenție, atunci orice administrație publică va putea solicita finanțare în cadrul acestor axe / domenii majore de intervenție. Una dintre cele mai importante obligații de eligibilitate pentru autoritatea publică locală rămâne aceea de a asigura capacitatea tehnică și financiară (asigurarea cofinanțării) necesară implementării proiectului.

Criteriile care trebuie îndeplinite de **proiectul pentru care se solicită finanțare** vor fi definite în Ghidul Solicitantului pentru fiecare Program Operațional / axă prioritară / domeniu major de intervenție în parte. Proiectul trebuie să răspundă obiectivelor definite prin Programul Operațional și să fie coerent cu strategia de dezvoltare locală și regională. Pe lângă relevanța la nivel regional și local, solicitantul va trebui să demonstreze sustenabilitatea proiectului, atât din punct de vedere financiar, cât și instituțional, dar și posibilitatea de a asigura implementarea eficientă a acestuia. Nu în ultimul rând, orice proiect va trebui să demonstreze impactul economic la nivel local și/sau regional.

Pentru proiectele de cooperare teritorială beneficiarii eligibili vor fi din ambele țări, însă unul dintre parteneri va avea rolul de „lead partner” responsabil unic cu administrarea și implementarea pentru întregul proiect.

În general, conform regulamentelor cadru de implementare pentru fondurile structurale și de coeziune, următoarele cheltuieli nu sunt eligibile: achizițiile de terenuri a căror valoare depășește 10% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile pentru respectivul proiect, TVA-ul recuperabil, închiderea centralelor nucleare, dobânzile la creditele bancare. Statul membru poate decide și asupra altor categorii de cheltuieli neeligibile, specifice.

În cazul constatării efectuării de cheltuieli neeligibile, Comisia Europeană poate solicita rambursarea sumelor deja plătite!!

Tipuri de proiecte ce vor fi finanțate*

Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2.240,00 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Dezvoltarea unui sistem inovativ de producție **694,40 mil EUR**

- realizarea de investiții productive și pregătirea pentru concurența pe piață a întreprinderilor (în special IMM)
- îmbunătățirea accesului la credit și finanțare
- dezvoltarea antreprenoriatului

Tipuri de proiecte

- Achiziția de servicii calificate în domeniul implementării standardelor europene;
- Înființarea și dezvoltarea fondurilor locale de garantare în vederea susținerii întreprinderilor, în special a IMM;
- Dezvoltarea incubatoarelor de afaceri și a altor infrastructuri specifice de afaceri;
- Susținerea firmelor incubate;
- Consultanță pentru elaborarea proiectelor/ planurilor de afaceri, dezvoltarea de produse și strategii de firmă, consultanță de tip general pentru dezvoltarea cooperărilor inter-firme și a investițiilor comune, consultanță în domeniul investițiilor, consultanță financiară, activități de marketing și promovare a firmelor, managementul și dezvoltarea resurselor umane, organizarea producției, etc;
- Achiziționarea de standarde de produs, standarde de securitate socială și marcarea CE.

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Creșterea competitivității economice prin cercetare-dezvoltare și inovare **470,40 mil EUR**

- cercetarea în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare și întreprinderi (industrie) pentru obținerea de rezultate aplicabile
- realizarea de investiții în infrastructura de Cercetare – Dezvoltare – Inovare (CDI)

Tipuri de proiecte

- Proiecte de parteneriat în Cercetare – Dezvoltare (CD) între întreprinderi și instituții de cercetare sau universități;
- Proiecte complexe de C-D care vor atrage specialiști din străinătate;
- Proiecte de dezvoltare a infrastructurii CD existente și de creare de noi infrastructuri CD (de exemplu, laboratoare, centre de excelență);
- Proiecte care urmăresc dezvoltarea de poli de excelență;
- Proiecte pentru dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil (GRID, GEANT).

* Informațiile referitoare la tipurile de proiecte și beneficiarii eligibili vor fi definitive prin Ghidurile solicitantului.

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Tehnologia informației și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public **336,00 mil EUR**
– *susținerea utilizării tehnologiei informației*
– *dezvoltarea și eficientizarea serviciilor publice electronice moderne (e-guvernare, e-educație și e-sănătate)*
– *dezvoltarea e-economiei*

Tipuri de proiecte

- Accesul IMM la internet și la serviciile conexe;
- Construirea rețelelor broadband în zonele de eșec al pieței (sprijinul se acordă atât autorităților locale, cât și furnizorilor de rețele de comunicații electronice);
- Construirea de telecentre (info-chioscuri) în zonele de eșec al pieței, prin care să fie posibil accesul public la internet prin conexiuni broadband (pentru autoritățile locale);
- Conectarea unităților școlare (primare, gimnaziale, liceale) la internet prin conexiuni broadband;
- Construirea de portaluri de e-learning;
- Conectarea unităților sanitare la internet prin conexiuni broadband și dotare cu calculatoare;
- Construirea de portaluri de e-sănătate;
- Conectare a administrației publice la o rețea intranet;
- Realizarea de către administrațiile locale a unor sisteme informatice integrate, pentru creșterea procentului de tranzacții electronice;
- Realizarea unor sisteme informatice de creștere a interoperabilității bazate pe sistemele GIS;
- Introducerea de sisteme informatice integrate pentru sporirea inovației în derularea proceselor de producție; introducerea și dezvoltarea sistemelor integrate de management al afacerii (ERP, CRM), introducerea sistemelor informatice de management;
- Dezvoltarea de aplicații electronice destinate derulării afacerilor;
- Introducerea sistemelor electronice de licitație;
- Realizarea de tranzacții electronice securizate.

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție

Îmbunătățirea eficienței energetice, în condițiile dezvoltării durabile a sistemului energetic **560,00 mil EUR**
– *îmbunătățirea eficienței energetice*
– *valorificarea resurselor regenerabile de energie*

Tipuri de proiecte

- Construirea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, în rețehnologizarea, modernizarea și reabilitarea celor existente, pentru creșterea eficienței energetice (centrale/grupuri de producere a energiei electrice și termice, centrale/grupuri de cogenerare, turboagregate);
- Extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizarea în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de distribuție;
- Interconectarea rețelelor de transport a energiei electrice, a petrolului și gazelor naturale, cu rețelele europene;
- Construirea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, în rețehnologizarea, modernizarea și reabilitarea celor existente în scopul creșterii eficienței energetice;
- Extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizarea în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de distribuție;
- Interconectarea rețelelor de transport a energiei electrice, a petrolului și gazelor naturale, cu rețelele europene;
- Modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea resurselor energetice eoliene, hidroenergetice, solare, a biomasei, a resurselor energetice geotermale.

Axa prioritară V / Domenii de intervenție

România ca destinație atractivă pentru turism și afaceri

112,00 mil EUR

- promovarea turistică
- dezvoltarea rețelei naționale de Centre de Informare și Promovare Turistică

Tipuri de proiecte

- Îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică – branding și promovare;
- Dezvoltarea și consolidarea turismului intern prin susținerea promovării produselor turistice și a activităților de marketing specifice;
- Crearea și operaționalizarea centrelor de informare și promovare turistică, aflate în coordonarea ANT, în zone turistice cu potențial ridicat;
- Crearea unei baze naționale computerizate de informații turistice;
- Crearea unui sistem național integrat de colectare și distribuire a informațiilor turistice cu acces on-line.

Axa prioritară VI / Domenii de intervenție

Asistență tehnică

67,20 mil EUR

- managementul, implementarea, monitorizarea și controlul PO Creșterea Competitivității Economice
- comunicare, evaluare și dezvoltarea Tehnologiei Informației

Beneficiari eligibili

- **Autorități publice locale**
- Alte autorități publice, unități sanitare și de asistență socială
- Mediul de afaceri
- ONG-uri active în domenii relevante
- Sectorul privat în anumite condiții
- Comunități locale

Programul Operațional Sectorial Transport 4.010,00 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T

2.878,00 mil EUR

- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere de-a lungul axei prioritare TEN-T 7 (rutier)
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare de-a lungul axei prioritare TEN-T 22 (feroviar)
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii navale de-a lungul axei prioritare TEN-T 18 (fluvial)

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport de interes național ce se situează în afara axelor prioritare TEN-T

756,17 mil EUR

- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere, feroviare, navale, aeroportuare de interes național

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Modernizarea materialului rulant de cale ferată pentru pasageri, pentru rețeaua națională de cale ferată

115,99 mil EUR

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție

Dezvoltarea durabilă a sectorului transport

215,55 mil EUR

- promovarea transportului inter-modal
- îmbunătățirea siguranței traficului pe toate modurile de transport
- minimizarea efectelor negative ale activităților de transport asupra mediului înconjurător

Axa prioritară V / Domenii de intervenție

Asistență tehnică

45,28 mil EUR

- managementul, implementarea, monitorizarea și controlul POS Transport
- informarea și publicitatea pentru POS Transport

Beneficiari eligibili

- Instituții guvernamentale în sectorul transporturilor
- Compania Națională a Căilor Ferate
- Compania Națională „Autostrăzi și Drumuri Naționale din România”
- Alți parteneri din sectorul privat (în anumite condiții)
- Administrațiile porturilor, apelor și aeroporturilor

Programul Operațional Sectorial Mediu 3.969 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată

2.440 mil EUR

Tipuri de proiecte

- Construcția/ modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării;
- Construcția/ reabilitarea stațiilor de tratare a apei;
- Extinderea / reabilitarea rețelelor de apă și canalizare;
- Construcția/ modernizarea stațiilor de epurare a apelor;
- Construcția/ reabilitarea stațiilor de tratare a nămolului;
- Achiziționarea de echipamente de măsurare și de laborator.

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și reabilitarea siturilor poluate istoric

773 mil EUR

- dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor
- extinderea infrastructurii de management al deșeurilor
- reabilitarea siturilor poluate istoric

Tipuri de proiecte

- Construcția de noi stații municipale pentru depozitarea deșeurilor și a stațiilor de transfer;
- Construcția de stații de sortare, reciclare și compostare;
- Achiziționarea și instalarea unor sisteme de colectare selectivă a deșeurilor;
- Achiziționarea de vehicule speciale de transport al deșeurilor;
- Construcția unor facilități adecvate pentru deșeuri periculoase (deșeuri medicale, electrice sau electronice etc.) și pentru alte tipuri de deșeuri (de construcție sau provenite din demolări etc.);
- Reabilitarea siturilor poluate istoric.

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Îmbunătățirea sistemelor de încălzire municipale în ariile prioritare selectate **200 mil EUR**
– *reducerea emisiilor poluante prin reabilitarea unităților de încălzire centrală municipale*

Tipuri de proiecte

- Retehnologizare a instalațiilor mari de ardere (reabilitarea boilerelor și turbinelor);
- Introducere a celor mai bune tehnici în domeniu pentru reducerea emisiilor de dioxid de sulf, de oxizi de azot și de pulberi;
- Introducere a sistemelor de contorizare;
- Reabilitare a depozitelor neconforme de cenușă;
- Reabilitare a sistemelor de distribuție a apei și căldurii.

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție

Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii **150 mil EUR**
– *întărirea capacității de management a instituțiilor responsabile pentru protecția naturii și a peisajelor*
– *pregătirea și implementarea planurilor de management pentru ariile protejate*

Tipuri de proiecte

- Dezvoltarea capacității instituționale, elaborarea studiilor științifice, a sistemelor de inventariere, monitorizare și cartografiere;
- Crearea și implementarea planurilor de management pentru ariile protejate și a zonelor incluse în rețeaua Natura 2000 (inclusiv sisteme de reconstrucție ecologică, dezvoltarea infrastructurii, acțiuni de conștientizare, achiziții de terenuri cu valoare mare pentru protejarea biodiversității în vederea includerii în proprietatea publică a statului).

Axa prioritară V / Domenii de intervenție

Implementarea unei infrastructuri adecvate pentru prevenirea riscurilor naturale în zonele cele mai vulnerabile **237 mil EUR**
– *protecția împotriva inundațiilor*
– *reducerea eroziunii costiere*

Tipuri de proiecte

- Efectuarea de lucrări de construcție pentru prevenirea inundațiilor și reducerea consecințelor distructive ale inundațiilor;
- Elaborarea unor hărți de pericol și risc al inundațiilor;
- Reabilitarea litoralului Mării Negre afectat de eroziune.

Axa prioritară VI / Domenii de intervenție

Asistență tehnică **160 mil EUR**
– *managementul, implementarea, monitorizarea și controlul POS Mediu*
– *informarea și publicitatea pentru POS Mediu*

Beneficiari eligibili

- **Autorități publice**
- Parteneri din sectorul privat (în anumite condiții)
- Institute de cercetare-dezvoltare în sectorul mediu
- ONG-uri în sectorul protecției mediului

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 3.050 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere

840 mil EUR

- educație și formare profesională inițială de calitate în sprijinul creșterii economice și ocupării
- educație universitară în sprijinul societății bazate pe cunoaștere
- capital uman competitiv în educație și cercetare
- calitate în formarea profesională continuă (FPC)

Tipuri de proiecte

- Dezvoltarea și implementarea de instrumente la nivelul sistemului și furnizorilor (certificarea și validarea cunoștințelor acumulate anterior, dezvoltarea sistemelor de credite transferabile);
- Dezvoltarea personalului, dezvoltarea și implementarea mijloacelor și a instrumentelor de asigurare și management al calității și la nivel de furnizori de educație;
- Dezvoltarea ofertelor de educație și de formare profesională inițială relevante pentru nevoile de învățare individuală și pentru nevoile pieței muncii;
- Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere de calitate în vederea creșterii performanțelor școlare și a ratelor de tranziție între diferite nivele de educație;
- Programe integrate pentru creșterea ratei de tranziție de la învățământul obligatoriu la învățământul post obligatoriu;
- Programe de sprijin pentru elevii dotați;
- Programe educaționale speciale pentru formarea unei atitudini în ceea ce privește societatea inclusivă, educația civică și responsabilitatea la elevi și studenți;
- Dezvoltarea de aptitudini sociale care să le permită asumarea rolului de cetățean activ;
- Promovarea Tehnologiei Informației și Comunicării (TIC) și a noilor tehnici și metode de predare în educația și formarea profesională inițială;
- Transformarea școlii într-un furnizor de educație continuă;
- Promovarea inovației în învățământ și în formarea profesională;
- Promovarea de parteneriate și dezvoltarea de rețele în educație în sprijinul creșterii relevanței educației pe piața muncii;
- Dezvoltarea educației antreprenoriale și de afaceri;
- Dezvoltarea și implementarea de instrumente la nivel de sistem;
- Dezvoltarea personalului, pentru dezvoltarea și implementarea mijloacelor și a instrumentelor de asigurare și management al calității și la nivel de furnizori de educație;
- Dezvoltarea de instrumente și formarea personalului în vederea îmbunătățirii managementului cunoștințelor și universității;
- Asigurarea unei educații universitare de calitate axate pe competență (relevantă pentru piața muncii);
- Dezvoltarea de oferte de studii post-licență;
- Dezvoltarea de programe și școli doctorale;
- Promovarea folosirii Tehnologiei Informației și Comunicării (TIC) și dezvoltarea Învățământului la Distanță (ID);
- Promovarea parteneriatului și dezvoltarea de rețele între universități, cercetare dezvoltare și comunitatea de afaceri (transfer de cunoștințe și facilitarea utilizării rezultatelor cercetării în activități de predare);
- Formarea continuă a resurselor umane din educație;
- Formarea continuă a resurselor umane din cercetare, universități și institute de cercetare;
- Promovarea programelor de comunicare („outreach”) și mobilitate intersectorială pentru formarea și perfecționarea resurselor umane din educație și cercetare;
- Programe integrate pentru reconversia profesorilor (orientare și consiliere, activități extracurriculare, activități economice și sectoriale etc.);
- Debutul în cariera didactică și de cercetare;
- Dezvoltarea abilității antreprenoriale și manageriale pentru tinerii cercetători în vederea susținerii inițiativelor de tip spin off și spin out;
- Dezvoltarea calificărilor la nivel național, sectorial și de ramură și a mecanismelor de evaluare a competențelor și calificărilor;
- Implementarea unor sisteme de asigurare și management al calității în formare profesională continuă (FPC) la nivel de sistem și de la nivel de furnizor, în concordanță cu cadrul european pentru asigurarea calității;
- Implementarea sistemului de credite transferabile în FPC;
- Promovarea schimbului de bune practici și utilizarea instrumentelor de evaluare (peer review) și a rețelilor;
- Realizarea de studii, analize și cercetări în vederea colectării de informații și date relevante pentru susținerea FPC;
- Dezvoltarea capacității resurselor umane din FPC de a stabili noi metode, tehnici și instrumente de lucru;
- Dezvoltarea capacității resurselor umane din FPC de a utiliza Tehnologia Informației și Comunicării (TIC);
- Formarea profesorilor și formatorilor în concordanță cu cerințele cadrului european al calificărilor profesorilor și formatorilor;
- Dezvoltarea parteneriatului pentru promovarea unor medii de lucru care sunt propice învățării;
- Promovarea de „regiuni de învățare”.

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Conectarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii

730 mil EUR

- tranziția de la școală la viața activă, părăsirea timpurie a școlii și educația de tip „A doua șansă”
- creșterea accesului și participării la formarea profesională continuă (FPC)

Tipuri de proiecte

- Crearea și dezvoltarea de programe/scheme de învățare bazate pe muncă pentru elevi și studenți;
- Parteneriate între școli/universități/întreprinderi;
- Orientare și consiliere de calitate care să sprijine tranziția de la școală la viața activă;
- Programe integrate pentru menținerea elevilor în educație și pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii;
- Programe tip „școală după școală”, învățarea asistată și educație remedială;
- Programe integrate și oferte educaționale pentru reintegrarea celor care au părăsit școala timpuriu, inclusiv programe de tip „A doua șansă”;
- Dezvoltarea de instrumente și servicii integrate de informare, orientare, consiliere și dezvoltare personală;
- Dezvoltarea de programe modulare bazate pe competențe;

- Diversificarea programelor FPC (conținut, metode și instrumente de pregătire, moduri de predare) ca răspuns la necesitățile beneficiarilor;
- Dezvoltarea furnizării de formare la locul de muncă;
- Dezvoltarea furnizării de orientare și consiliere la locul de muncă;
- Creșterea participării angajaților la FPC;
- Creșterea participării angajaților la servicii de orientare în carieră;
- Creșterea participării angajaților în activități de validare și recunoaștere a competențelor dobândite în contexte non-formale și informale;
- Promovarea unei culturi a învățării;
- Implementarea, promovarea și susținerea portofoliului EUROPASS;
- Subvenții și stimulente acordate angajatorilor și angajaților pe durata participării la FPC.

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Creșterea adaptabilității forței de muncă și a întreprinderilor

425 mil EUR

- promovarea culturii antreprenoriale
- formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității
- dezvoltarea parteneriatului și încurajarea inițiativelor pentru partenerii sociali

Tipuri de proiecte

- Creșterea conștientizării și atitudinii pozitive cu privire la cultura antreprenorială;
- Implementarea de programe și noi servicii de sprijin pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale;
- Servicii de sprijin pentru demararea unei afaceri;
- Încurajarea antreprenoriatului;
- Sprijinirea transferului de cunoștințe și asistență pentru angajații din zonele afectate de restructurare;
- Asistență și sprijin în vederea elaborării planurilor de acțiune pentru încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor;
- Îmbunătățirea capacității partenerilor sociali de a furniza informații relevante de interes public și servicii de consiliere civică;

- Îmbunătățirea capacității de sprijinire a inițiativelor de dezvoltare a responsabilității civice;
- Încurajarea inițiativelor de activare a comunității locale în viața publică, monitorizarea activităților instituțiilor publice și participarea la procesul de decizie;
- Dezvoltarea capacității partenerilor sociali de a dezvolta strategii, planuri de acțiune și regulamente proprii, în vederea creșterii impactului lor în societate;
- Încurajarea inițiativelor de creare de rețele la nivel național și comunitar.

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție

Modernizarea Serviciului Public de Ocupare (ANOFM și AJOFM-uri)

155 mil EUR

- *întărirea capacității de furnizare a serviciilor de ocupare*
- *formarea personalului propriu al Serviciului Public de Ocupare.*

Axa prioritară V / Domenii de intervenție

Promovarea măsurilor active de ocupare

200 mil EUR

- *dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare*
- *promovarea sustenabilității pe termen lung în zonele rurale în termenii dezvoltării resurselor umane și ai ocupării.*

Tipuri de proiecte

- Sprijinirea tuturor activităților privind măsurile active de ocupare;
- Promovarea de programe care sprijină crearea de noi locuri de muncă/ noi forme de ocupare și crearea de locuri de muncă pentru lucrătorii independenți;
- Programe vizând implicarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă în activități publice;
- Dezvoltarea „parteneriatelor pentru ocupare deplină” la nivel național, regional, local și sectorial;
- Dezvoltarea de programe integrate pentru educație, formare profesională, ocupare și alte oportunități de sprijin pentru locuitorii din mediul rural, vizând reducerea agriculturii de subsistență.

Axa prioritară VI / Domenii de intervenție

Promovarea incluziunii sociale

582 mil EUR

- *dezvoltarea economiei sociale*
- *dezvoltarea unei rețele de servicii sociale integrate*
- *îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile la sistemul de educație și pe piața muncii*
- *promovarea egalității de șanse pe piața muncii și inițiative transnaționale pe piața incluzivă a muncii*

Tipuri de proiecte

- Dezvoltarea instrumentelor și mecanismelor necesare pentru implementarea completă a acestui concept;
- Promovarea ocupabilității și adaptabilității persoanelor slab calificate, persoanelor cu dizabilități și persoanelor supuse riscului de excluziune socială, în economia socială;
- Integrarea în comunitate a grupurilor vulnerabile supuse riscului de excluziune socială, prin formele economiei sociale;
- Promovarea de parteneriate între toți actorii implicați în dezvoltarea comunității (sindicate, instituții publice, asociații patronale, lucrători, ONG-uri, întreprinderi, mediul de afaceri, alte asociații);
- Promovarea de parteneriate între furnizorii de servicii sociale publice și private, ca o condiție pentru furnizarea de servicii sociale de calitate;
- Dezvoltarea de instrumente și metode adecvate pentru furnizarea de servicii sociale;
- Dezvoltarea și promovarea de consiliere și informare pentru grupurile vulnerabile, în scopul promovării incluziunii sociale;
- Furnizarea, dezvoltarea și crearea de servicii alternative și flexibile pentru îngrijirea copiilor sau altor membri dependenți de familie în timpul zilei;
- Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoanele cu nevoi speciale, pentru a permite reintegrarea pe piața muncii a celorlalți membri de familie;
- Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru profesioniștii implicați în sistem (lucrători sociali, asistenți personali, asistenți sociali comunitari, mediatori familiari, mediatori medicali, asistenți maternali, îngrijitori, personalul din instituțiile rezidențiale);
- Schimbarea atitudinilor sociale și a stereotipurilor cu privire la grupurile vulnerabile, în special la locul de muncă, prin campanii de informare și conștientizare adresate angajatorilor, lucrătorilor, comunităților, factorilor de decizie etc.;
- Dezvoltarea programelor sau pachetelor integrate în vederea creșterii accesului și a participării în educație pentru copiii din grupurile vulnerabile, inclusiv alocații individuale și sprijin pentru familiile lor;
- Dezvoltarea programelor de pregătire profesională specifice pentru personalul din organizațiile non-guvernamentale, și din alte instituții active în domeniul incluziunii sociale;
- Dezvoltarea programelor specifice pentru reintegrarea persoanelor cu dizabilități;
- Dezvoltarea de noi locuri de muncă protejate în întreprinderi;

- Creșterea calificărilor pentru femei și dezvoltarea programelor care să asigure femeilor obținerea de calificări prin participarea la programe de formare profesională și perfecționare;
- Sprijinirea programelor specifice accesibile femeilor interesate în schimbarea carierei sau a celor interesate în pornirea unei afaceri proprii;
- Crearea de facilități de îngrijire a copilului, vârstnicilor și altor persoane dependente;

- Promovarea ocupabilității femeilor din mediul rural;
- Furnizarea de sprijin și campanii de conștientizare cu privire la violența domestică;
- Dezvoltarea de programe comune pentru promovarea ocupării;
- Crearea de programe cu asistență tehnică specializată, inclusiv pentru reintegrarea șomerilor de termen lung și a familiilor multi-discriminate.

Axa prioritară VII / Domenii de intervenție

Asistență tehnică

- implementarea, managementului general și evaluarea POSDRU
- promovarea POSDRU și comunicare.

118 mil EUR

Beneficiari eligibili

– **Autorități publice locale**

- Agențiile Județene de Ocupare a Forței de Muncă
- Instituțiile de învățământ profesional
- Alți parteneri din sectorul privat (în anumite condiții)
- Institute Naționale în domeniul muncii, formării profesionale și protecției sociale
- Asociațiile oamenilor de afaceri
- ONG-uri
- Universități
- Inspectorate Școlare Județene
- Institute din domeniul educației

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport

818,75 mil EUR

Tipuri de proiecte

- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri județene;
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri locale din mediul urban;
- Construcția / reabilitarea / modernizarea șoselelor de centură (cu statut de drum județean) pentru eliminarea

blocajelor rutiere și traversarea, în condiții de siguranță, a localităților;

- Reabilitarea și modernizarea aeroporturilor de interes regional / local.

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Îmbunătățirea infrastructurii sociale la nivel regional și local

654,98 mil EUR

Tipuri de proiecte

- Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea infrastructurii serviciilor de sănătate (ambulatorii de spital și de specialitate și spitale regionale);
- Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea infrastructurii sociale (centre rezidențiale și centre multifuncționale);

- Modernizarea / dezvoltarea infrastructurii de siguranță publică;
- Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea infrastructurii educaționale preuniversitare (grădinițe, școli, licee, școli de artă și meserii, campusuri educaționale).

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Consolidarea mediului de afaceri regional și local

655,00 mil EUR

Tipuri de proiecte

- Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor specifice fiecărei regiuni;

- Reabilitarea siturilor industriale;
- Sprijinirea microîntreprinderilor.

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție

Dezvoltarea turismului regional și local

491,21 mil EUR

– restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural

– valorificarea resurselor turistice naturale în contextul unei dezvoltări durabile

– creșterea calității serviciilor turistice de cazare și agrement

Tipuri de proiecte

- Restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural regional/ local, cu evident potențial turistic;
- Centre cultural-istorice vechi ale orașelor, cu potențial turistic semnificativ (restaurarea clădirilor cu elemente arhitectonice tradiționale, rețeaua stradală, centre culturale, muzee, parcuri, drumuri, etc) pentru introducerea lor în circuite turistice;
- Introducerea în circuitul turistic a obiectivelor UNESCO;
- Valorificarea resurselor naturale prin construirea de drumuri de acces, amenajarea traseelor turistice, parcuri, poteci marcate,

drumuri pietonale, adăposturi, piste pentru cicloturism, amenajări specifice zonei montane și costiere, etc;

- Valorificarea potențialului turistic montan prin construirea infrastructurii necesare: drumuri, refugii alpine, trasee drumești, amenajare pârtii de schi existente și dezvoltarea de noi pârtii, cu echipările aferente, în conformitate cu normele europene privind siguranța turistului, instalații de transport pe cablu, posturi Salvamont etc.;
- Reabilitarea stațiunilor turistice prin proiecte integrate .

Axa prioritară V / Domenii de intervenție
Dezvoltare urbană durabilă **556,75 mil EUR**

Tipuri de proiecte

- Proiecte integrate conținând: reabilitarea mediului construit (inclusiv al sistemului de transport urban), sprijinirea antreprenoriatului, promovarea incluziunii sociale.

Axa prioritară VI / Domenii de intervenție
Asistență tehnică **98,25 mil EUR**

Beneficiari eligibili

- **Autoritățile publice locale**
- Alte autorități publice, unități sanitare și de asistență socială
- Mediul de afaceri
- ONG-uri active în domenii relevante
- Sectorul privat în anumite condiții
- Comunități locale

Programul Operațional Dezvoltarea capacității administrative 185,00 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Întărirea intervențiilor de politici publice în administrația centrală

103,60 mil EUR

- *managementul reformelor*
- *capacitatea de formulare a politicilor publice* (inclusiv a strategiilor intersectoriale și a planurilor instituționale strategice)
- *implementarea reformei funcției publice*
- *implementarea monitorizării și evaluării programelor*

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Dezvoltarea capacității de îmbunătățire a performanței serviciilor în administrația locală

74,00 mil EUR

- *managementul reformelor în administrația publică locală*
- *întărirea capacității de management strategic și de planificare a acțiunilor*
- *raționalizarea furnizării serviciilor locale*
- *întărirea managementului resurselor umane, respectiv monitorizarea și evaluarea în administrația locală*

Tipuri de proiecte

- Efectuarea de studii și cercetări privind experiențele de reformă ale administrației locale din alte state membre, inclusiv scurte vizite de studiu;
- Asistență tehnică pentru realizarea unui cadru integrat de management al reformei și a unei metodologii de implementare;
- Consultări cu beneficiarii vizați și sondaje de opinie adresate acestora pe tema progresului reformei;
- Sesiuni de brainstorming, coordonarea între instituțiile care asigură gestionarea reformei, realizarea de cercetări analitice pentru sprijinirea menținerii reformelor punctuale și integrarea acestora;
- Formularea și dezvoltarea altor instrumente care sprijină guvernarea la nivel local precum managementul riscului, dezvoltarea managementului raportării interne, training specific pe tema managementului responsabilității;
- Identificarea căilor de implementare a reformelor ca un pachet integrat în județele, orașele și comunele care au o capacitate de absorbție suficientă pentru această sarcină complexă;
- Sprijin acordat grupurilor de lucru formate din reprezentanți ai beneficiarilor vizați pentru transmiterea „bunelor practici”;
- Studiarea și dezvoltarea aspectelor privind reforma avansată precum managementul cunoașterii și folosirea tehnologiilor inovative în administrație;
- Sprijin continuu pentru managementul reformei, inclusiv furnizarea de echipament pentru reformarea structurilor de management;
- Asistență tehnică pentru sprijinirea planificării introducerii reformelor (fie sub formă de pachet, fie punctuale) în județe, potrivit unui grafic stabilit;
- Implementarea planificării strategice la nivel județean;
- Introducerea unui sistem de clasificare pentru serviciile publice locale și dezvoltarea unui sistem național de benchmarking pentru furnizarea serviciilor publice de către administrația locală;
- Asistență tehnică pentru dezvoltarea planurilor strategice și de acțiune în domenii precum îmbunătățirea procesului de consultare, elaborarea obiectivelor și scopurilor, metode cost-beneficiu și planificarea resurselor;
- Asistență tehnică pentru analize de sistem și actualizarea strategiilor privind informatizarea instituțională;
- Asistență tehnică pentru planuri de formare profesională ca parte a planurilor de implementare a reformei și a planificării resurselor umane;
- Asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității de analiză financiară, bugetare și studii privind costurile;
- Inițiative de reformă individualizate pentru a veni în întâmpinarea problemelor de eficiență a muncii precum analiza procedurilor, managementul documentelor, comunicarea, lucrul în echipă;
- Sprijinirea întăririi bunei guvernări, incluzând auditul intern, managementul riscului și managementul respectării regulilor;
- Sprijin acordat instituțiilor publice locale, asociațiilor de dezvoltare comunitară și asociațiilor reprezentative ale autorităților locale pentru a solicita sprijin financiar; crearea de parteneriate la nivel local pentru creșterea oportunităților de accesare a fondurilor de dezvoltare interne și externe;
- Dezvoltarea capacității de a întreprinde studii de raționalizare;
- Sprijin pentru continuarea implementării abordării ghișeului unic la nivelul administrațiilor județene și locale;
- Sprijin pentru implementarea recomandărilor de raționalizare, inclusiv îmbunătățirea activităților de comunicare între autoritățile județene, orașenești/comunale și cetățeni;
- Sprijin acordat autorităților locale pentru inițiative vizând îmbunătățirea eficienței și calității furnizării serviciilor publice locale;
- Întărirea capacității de management al resurselor umane în administrația locală prin training și asistență tehnică pentru sprijinul receptării bunelor practici;
- Formularea și implementarea unei inițiative de management al performanței în administrația locală;
- Introducerea capacității de evaluare a nevoilor de resurse umane, a lipsurilor de competențe și a soluțiilor inovatoare pentru echilibrarea raportului între viața profesională și cea personală a funcționarilor publici care lucrează în administrația locală;
- Formularea și furnizarea unor programe de training pentru a sprijini domenii diferite ale reformei;
- Formularea de programe specializate de training pentru specialiștii în managementul schimbării;
- Dezvoltarea unor module de training de autoînvățare pe suport CD-ROM;
- Consultanță pentru obținerea de suporturi pentru training (de exemplu, dezvoltarea de curricule, design web);
- Dezvoltarea de documentație pentru sprijinul reformei (formulare, tipizate, manuale, ghiduri, materiale de referință, fluturași, broșuri, reviste, postere, etc.);
- Contractarea unor analize pentru determinarea nevoilor de training;
- Sprijinirea dezvoltării capacității de training intern în instituțiile județene și locale, inclusiv managementul trainingului, monitorizarea și evaluarea eficienței trainingului, infrastructură de training;
- Implementarea unor programe de dezvoltare specifice pe termen scurt și lung pentru pozițiile superioare în administrația locală;
- Întărirea codificării și formulării unui sistem de indicatori de rezultate pentru serviciile locale;
- Dezvoltarea îndrumării către bunele practici și a documentației de procedură pentru monitorizare și evaluare, inclusiv asigurarea suportului tehnic pentru coordonarea acestor activități la nivelul județelor, orașelor și comunelor;
- Dezvoltarea sistemului culegerii de date și a instrumentelor de raportare;
- Formularea și implementarea unei inițiative de evaluare a eficienței programelor majore;
- Studii pentru dezvoltarea sistemelor informatice pentru sprijinul activităților de monitorizare și evaluare;
- Training pentru administrația locală în planificarea strategică și evaluarea programelor;
- Peer review al activităților de evaluare;
- Sprijin pentru colaborarea tehnică între județele din România și echivalentele acestora în statele membre privind performanța serviciilor și problemele de evaluare.

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Asistență tehnică

7,40 mil EUR

- *sprijinirea managementului general al PO DCA (inclusiv pregătirea următorului exercițiu de programare)*
- *sprijinirea strategiei de comunicare a PO DCA*

Beneficiari eligibili

- Autorități publice centrale
- **Autorități publice locale**

Programul Operațional Asistență tehnică 150 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Sprijin pentru implementarea instrumentelor structurale și coordonarea programelor

73 mil EUR

- *dezvoltarea unei capacități administrative corespunzătoare în vederea asigurării unei implementări și absorbții eficiente și eficace a instrumentelor structurale pentru perioada 2007-2013*
- *pregătirea viitoarelor intervenții prin instrumentele structurale*

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Asigurarea unei bune operări a sistemului informatic unic de management (SMIS) **47 mil EUR**

Tipuri de proiecte

- Elaborarea de studii și analize cu privire la modul de funcționare al SMIS și la necesitățile unor dezvoltări viitoare ale sistemului;
- Elaborarea, testarea și instalarea noilor versiuni ale SMIS;
- Transferarea de date de la o versiune SMIS la alta;
- Elaborarea unor ghiduri de proceduri;
- Derularea activităților de mentenanță a SMIS;
- Angajarea de personal contractual în cadrul Unității Centrale SMIS și al rețelei de coordonare;
- Sprijin în derularea activităților Unității Centrale a SMIS;
- Organizarea evenimentelor de formare pe SMIS, inclusiv elaborarea și diseminarea materialelor de formare;
- Pregătirea formatorilor pentru utilizarea sistemului SMIS;
- Elaborarea și distribuirea ghidurilor pentru utilizatorii SMIS;
- Elaborarea ghidului de tipul întrebări/răspunsuri cu privire la aspectele funcționale ale SMIS;
- Organizarea unor reuniuni periodice și seminarii de prezentare ale SMIS;
- Dotarea cu servere, hard-disk-uri folosite ca terminale SMIS, hard-disk-uri folosite la nivel local și la nivelul rețelilor largi SMIS (WAN) și echipamente de IT și telecomunicații.

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Publicitatea corespunzătoare a instrumentelor structurale în România și conștientizarea publicului cu privire la obiectivele Cadrului Național Strategic de Referință **30 mil EUR**

Tipuri de proiecte

- Organizarea campaniilor și evenimentelor (seminarii, conferințe) în vederea promovării unei mai bune înțelegeri a fondurilor structurale și a procesului de implementare și monitorizare în România;
- Pregătirea, publicarea, traducerea și diseminarea materialelor informative (publicații, broșuri, dosare, CD-uri și alte formate disponibile) pentru informarea și promovarea instrumentelor structurale;
- Organizarea unor sondaje de opinie;
- Organizarea de campanii de informare la nivel național prin intermediul televiziunii, radio-ului și altor mijloace media;
- Analiza impactului acțiunilor de promovare și de publicitate;
- Funcționarea unui centru de informare privind instrumentele structurale;
- Crearea și actualizarea unei pagini de internet cu informații despre instrumentele structurale în România.

Beneficiari eligibili

- Toate instituțiile implicate în administrarea Instrumentelor Structurale ale UE
- Organizațiile partenere în implementarea PO

Programul de Cooperare transfrontalieră la granițele interne ale Uniunii Europene (România-Bulgaria, România-Ungaria), Transnațional (Spațiul Sud-Est European) și Interregional

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Activități care vizează dezvoltarea durabilă a teritoriului

Tipuri de proiecte

- Încurajarea activităților comune de protecție și gestiune a resurselor naturale și culturale, de prevenire a riscurilor naturale și tehnologice;
- Sprijinirea întăririi legăturilor dintre zonele urbane și rurale;
- Reducerea izolării prin îmbunătățirea accesului la rețele și servicii de transport, informație și comunicare și la sisteme și utilități de energie, de colectare a deșeurilor și de gestiune a apelor transfrontaliere;
- Dezvoltarea colaborării și utilizarea în comun a infrastructurii din sectoarele sănătății, culturii, turismului și educației.

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Promovarea relațiilor între vecini

Tipuri de proiecte

- Cooperarea în domeniul legislativ și administrativ;
- Integrarea transfrontalieră a piețelor muncii;
- Sporirea inițiativelor locale în vederea creșterii gradului de ocupare a forței de muncă;
- Asigurarea egalității șanselor pentru toate categoriile de persoane;
- Pregătirea profesională și adaptarea socială.

Beneficiari eligibili

- **Autorități publice** – în special **locale**, regionale
- ONG-uri
- Structuri de dezvoltare
- Actori cheie la nivel local și regional

Programul de Cooperare transfrontalieră la granițele externe ale Uniunii Europene 262 mil EUR

– România – Ucraina – Moldova

126 mil EUR

– Ungaria – Slovacia – România – Ucraina

68 mil EUR

– zona Mării Negre

17 mil EUR

– România - Serbia

51 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Promovarea dezvoltării economice și sociale

Tipuri de proiecte

- Construcția și reforma instituțională;
- Dezvoltarea locală și regională;
- Eforturi comune în domeniul planificării;
- Dezvoltarea rurală și a turismului transfrontalier;

- Întărirea identității regionale;
- Dezvoltarea IMM-urilor și a mediului de afaceri;
- Promovarea turismului și investițiilor;
- Dezvoltarea muncii transfrontaliere.

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Abordarea unor aspecte de interes

Tipuri de proiecte

- Protecția mediului;
- Provocări privind aspectele transfrontaliere de mediu;
- Managementul deșeurilor;
- Managementul resurselor naturale;

- Protecția patrimoniului natural;
- Pregătire pentru intervenții în caz de urgențe;
- Dezvoltare în domeniul social al sănătății;
- Prevenirea bolilor transmisibile;
- Lupta împotriva crimei organizate, migrării ilegale.

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Asigurarea unor granițe sigure și eficiente

Tipuri de proiecte

- Îmbunătățirea activităților privind managementul frontierei și procedurilor vamale;
- Creșterea transparenței și eficienței privind comerțul și trecerea frontierei;

- Înlăturarea obstacolelor administrative și instituționale în vederea fluidizării circulației persoanelor;
- Îmbunătățirea infrastructurii și echipamentelor pentru controalele vamale.

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție
Promovarea unor activități „people to people“

Tipuri de proiecte

- Sprijinirea reformelor;
- Democrație, guvernare;
- Sprijinirea comunităților locale și societății civile;
- Educație și schimburi culturale;
- Cooperarea în domeniul social;
- Integrarea socială și culturală a zonelor de graniță.

Beneficiari eligibili

- **Autorități publice** – în special *locale*, regionale
- ONG-uri
- Structuri de dezvoltare
- Actori cheie la nivel local și regional
- Organisme naționale, regionale și locale relevante pentru scopul proiectului
- Reprezentanți la nivel regional ai organismelor naționale

Programul Național de Dezvoltare Rurală ~ 7,5 mld EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție

Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

3,3 mld EUR

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Îmbunătățirea mediului în spațiul rural

1,8 mld EUR

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

2,2 mld EUR

Tipuri de proiecte

a) Îmbunătățirea infrastructurii rurale prin investiții cu caracter public ca de exemplu:

- construcția și modernizarea drumurilor locale;
- alimentarea cu apă, canalizare, stații de epurare.

b) Amenajarea centrului civic al localității prin investiții cu caracter public ca de exemplu:

- realizarea de alei pietonale;
- construirea și amenajarea de piețe comerciale, târguri, parcuri și locuri de parcare pentru mijloacele de transport;
- renovarea construcțiilor cu valoare arhitecturală, culturală și istorică (ca de exemplu cele cu acoperiș de șindrilă, a căminelor culturale, bibliotecilor, bisericilor, grădinițelor,

caselor memoriale, muzeelor, altor obiective culturale – istorice de interes);

- construirea și amenajarea locurilor de recreere (ca de exemplu terenuri de sport, locuri de joacă pentru copii);
- amenajare indicatoare și panouri turistice;
- servicii ale bibliotecilor și muzeelor;
- investiții în servicii culturale (echipament specific activității culturale desfășurate, instrumente muzicale tradiționale, etc.);
- construirea, amenajarea și dotarea centrelor locale de informare turistică;
- realizarea, achiziționarea și distribuția materialelor de promovare și informare turistică.

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție
LEADER

188 mil EUR

Tipuri de proiecte

Etapă 2007-2009 – perioadă dedicată construcției instituționale și dobândirii de aptitudini, în care se poate acorda sprijin prin axa III

- Formarea de parteneriate de dezvoltare locale reprezentative;
- Elaborarea de strategii integrate de dezvoltare locală;
- Finanțarea cercetărilor/studiilor teritoriilor (zonelor) rurale și pregătirea aplicațiilor pentru sprijin.

Etapă 2010-2013 – perioadă dedicată implementării strategiilor de dezvoltare integrate la nivel național în care se poate acorda sprijin (conform art. 63 din Regulamentul privind FEADR) pentru:

- Implementarea strategiilor locale;
- Proiecte de cooperare;
- Funcționarea grupurilor de acțiune locală (GAL-uri), dobândirea de aptitudini și animarea teritoriului.

Beneficiari eligibili

- Fermieri, Angajați în agricultură și industrie alimentară, Proprietari de pădure și/sau de terenuri agricole/neagricole, Reprezentanți ai asociațiilor de proprietari de pădure și ai grupurilor de producători, Microîntreprinderi, IMM, Ferme de subzistență, grupuri de producători agricoli etc.
- **Consilii locale** și/sau
- **Asociații** cu statut juridic **între consiliile locale** din mediul rural
- Comunitățile locale, **structuri publice** și private (**primării, consilii locale**, societăți comerciale, ONG-uri)
- Grupurile de Acțiune Locală

Programul Operațional pentru Pescuit 207,1 mil EUR

Axa prioritară I / Domenii de intervenție
Măsuri de adaptare a flotei de pescuit

20,7 mil EUR

Axa prioritară II / Domenii de intervenție

Acvacultură, pescuit în ape interioare, procesare și marketingul produselor provenite din pescuit și acvacultură

103,5 mil EUR

- dezvoltarea durabilă a acvaculturii
- pescuit în apele interioare
- industrializarea peștelui și comercializare

Tipuri de proiecte

- Dezvoltarea, extinderea și modernizarea sectorului piscicol;
- Protecția mediului;

- Implementarea măsurilor sanitar-veterinare și a celor legate de siguranța alimentară în interiorul fermelor de acvacultură.

Axa prioritară III / Domenii de intervenție

Măsuri de interes colectiv

51,8 mil EUR

- acțiuni colective – dezvoltarea de noi piețe
- acțiuni colective – pescuit și acvacultură
- protecția și dezvoltarea florei și faunei acvatice
- porturi de pescuit, puncte de debarcare și adăposturi
- dezvoltarea de noi piețe și campanii de promovare
- proiecte pilot

Tipuri de proiecte

- Investiții privind echipamente și infrastructuri pentru comercializarea peștelui provenit atât din pescuit cât și din acvacultură (ex. spații de licitație, piețe en-gross, spații pentru depozitare și tratamentul deșeurilor, etc.);
- Implementarea sistemului informațional (ex. sisteme IT de licitație, conexiuni IT între punctele de debarcare și spațiile de licitație, colectarea datelor referitoare la producție și marketing etc.);
- Instruirea grupurilor de producători în scopul îmbunătățirii aptitudinilor profesionale (ex. persoanele care vor lucra la bursă, angajați, persoane implicate în sectorul de marketing etc.);
- Acțiuni comune pentru pescuit și acvacultură durabile;
- Întărirea capacității instituționale;
- Construirea sau instalarea facilităților statice sau mobile destinate protecției și dezvoltării faunei și florei acvatice;
- Reabilitarea apelor interioare, inclusiv a zonelor de reproducere și a rutelor de migrație pentru speciile migratoare;

- Protecția și îmbunătățirea mediului în cadrul programului NATURA 2000;
- Construirea unui port pescăresc în cadrul unui port existent;
- Investiții legate de siguranță pentru construirea sau modernizarea adăposturilor pentru pescuitul pe scară mică;
- Studii de piață;
- Campanii de promovare a consumului de pește și de îmbunătățire a imaginii produselor pescărești;
- Implementarea politicii de calitate pentru produsele provenite din pescuit și acvacultură (ex. standarde de calitate, reglementări sanitare, sistem computerizat de urmărire a trasabilității etc.);
- Dezvoltarea și recunoașterea produselor obținute prin metode cu impact scăzut asupra mediului;
- Recunoașterea și promovarea schemelor de calitate geografică conform prevederilor Regulamentului (CE) nr.2081/1992 (desemnarea originii, indicații geografice).

Axa prioritară IV / Domenii de intervenție

Dezvoltarea durabilă a zonelor pescărești
– dezvoltarea zonelor pescărești

20,7 mil EUR

Tipuri de proiecte

- Investiții pentru dezvoltarea eco-turismului;
- Diversificarea activităților economice prin promovarea dublei angajări a pescarilor prin crearea locurilor de muncă adiacente sectorului pescăresc;

- Înființarea infrastructurilor mici pentru turism și servicii în fermele de acvacultură;
- Contribuție la costurile de funcționare ale Grupurilor Locale (GL).

Axa prioritară V / Domenii de intervenție

Asistență tehnică

10,4 mil EUR

Beneficiari eligibili

- Pescarii, proprietarii de nave de pescuit comercial
- Fermele private de dimensiuni micro, mici și medii
- Grupuri de întreprinderi, asociații sau organizații de producători
- **Organisme publice** sau semi-publice a căror implicare efectivă și – reprezentativitate în sectorul de pescuit și acvacultură vor fi verificate
- GL
- ONG-uri, agenți economici, **consilii locale, primării**, societatea civilă din zona selectată
- Structuri recunoscute ca reprezentanți ai producătorilor
- Institutele de cercetare, publice sau private

Cifrele prezentate reprezintă fondurile disponibile pentru perioada 2007 - 2013 și sunt valabile la 25 octombrie 2006 (mai pot suferi modificări).

Importanța parteneriatului

Adesea finanțatorul încurajează realizarea proiectelor în parteneriat, pornind de la complementaritatea care există sau care se poate dezvolta între anumiți actori sociali. În unele cazuri, finanțatorul solicită în mod expres organizarea unui parteneriat.

Oricare ar fi situația – parteneriatul obligatoriu sau facultativ – ceea ce determină acordarea unui punctaj maxim nu este simpla existență a partenerului, ci calitatea parteneriatului.

Organizațiile partenere care vor fi implicate în realizarea proiectului trebuie să fie identificate în mod clar, precizând activitățile în care se vor implica și modul de colaborare cu organizația lider de proiect.

În momentul alegerii unui partener trebuie să aveți în vedere următoarele:

- analizați cu atenție activitățile pe care doriți să le realizați în parteneriat pentru a putea identifica punctele tari și punctele slabe, avantajele și dezavantajele care caracterizează organizația dumneavoastră;
- partenerul/partenerii trebuie să compenseze punctele slabe și dezavantajele organizației lider, astfel încât să se poată răspunde necesităților existente în mediul în care se va desfășura proiectul;
- selectați doar organizațiile care pot contribui în mod real la succesul proiectului și care răspund criteriilor de eligibilitate din ghidul solicitantului; în măsura în care este posibil, alegeți parteneri cu care ați avut colaborări anterioare reușite care vă pot oferi un anumit grad de siguranță că și parteneriatul viitor va fi unul de succes;
- partenerii trebuie să participe și la elaborarea proiectului care va participa la licitație.

Instituții prin care se derulează fondurile

PROGRAM (OPERAȚIONAL)	Autoritate de Management	Organisme Intermediare
COORDONATOR – Ministerul Finanțelor Publice, <i>Autoritatea de Management pentru Cadrul de Sprijin Comunitar</i>		
Creșterea Competitivității Economice	Ministerul Economiei și Comerțului	ANIMMC, Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, MedCs, MCTI, MEC (direcția de spec. – profil energetic), Autoritatea Națională pentru Turism
Dezvoltarea Capacității Administrative	Ministerul Administrației și Internelor	–
Infrastructura de Transport	Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului	–
Infrastructura de Mediu	Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor	Cele 8 Agentii Regionale pentru Protecția Mediului
Dezvoltarea Resurselor Umane	Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei	MEdC, ANOFM
Regional	Ministerul Integrării Europene	Cele 8 Agenții pentru Dezvoltare Regională
Asistență Tehnică	Ministerul Finanțelor Publice	–
Cooperare Teritorială	Ministerul Integrării Europene	–
COORDONATOR – Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale		
Dezvoltare rurală	Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	–
Pescuit	Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	–
Autorități de certificare și plată		
Ministerul Finanțelor Publice	Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) Fondul Social European (FSE) Fondul de Coeziune (FC)	
Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) Fondul European pentru Pescuit (FEP)	

Cum se pregătește un proiect

- Porniți de la o idee sau o necesitate identificată anterior și încercați să o încadrați în cerințele specifice ale programelor disponibile, în loc să încercați să imaginați o activitate pornind de la cerințele exprimate în ghidul de finanțare; o necesitate reală poate fi prezentată și argumentată în mod complet și convingător;
- Desemnați o persoană responsabilă cu întocmirea propunerii de finanțare și un grup de colaboratori care să țină legătura cu eventualii parteneri din consorțiul de proiect;
- Acordați timp suficient întocmirii propunerii de proiect, deoarece colectarea tuturor informațiilor și documentelor necesare este o activitate laborioasă;
- Analizați cu atenție Ghidul Solicitantului și asigurați-vă că cererea de finanțare va fi corect completată și completă (având anexate toate documentele suport cerute prin ghidul specific), evitând o descalificare pe acest criteriu; dacă aveți nelămuriri, participați la sesiunile de clarificări organizate de finanțator, și nu ezitați să solicitați informații lămuritoare;
- Propunerea trebuie să evidențieze beneficiile economice și sociale pe care le va aduce, precum și încadrarea acesteia în obiectivele prioritare europene;
- Structura cost – beneficiu trebuie să fie una echilibrată; cofinanțarea trebuie să fie viabilă; atenție la eligibilitatea cheltuielilor;
- Urmăriți rezultatele licitației: în cazul în care proiectul este câștigător urmează partea cu adevărat provocatoare – implementarea acestuia; în cazul în care proiectul a fost respins, este momentul unui bilanț - trebuie să analizați punctele slabe ce trebuie remediate dacă doriți să participați din nou.

Pentru proiectele finanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală etapele **specifice** de pregătire vor fi:

- Având o idee de investiție sau dorința de a realiza un proiect în spațiul rural, potențialul beneficiar se adresează Oficiului Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, Oficiului Județean de Consultanță Agricolă, Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală sau Centrului Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit;
- De la aceste instituții, potențialul beneficiar va primi toate informațiile necesare, inclusiv verificarea eligibilității investiției preconizate, precum și documentația detaliată despre modul în care va trebui întocmit proiectul;
- Potențialul beneficiar va demara alcătuirea documentației necesare obținerii finanțării nerambursabile, fie cu sprijinul Oficiului Județean de Consultanță Agricolă, fie cu o firmă de consultanță specializată sau prin forțe proprii;
- Cel mai important aspect de care potențialul beneficiar trebuie să țină seama în acest moment este asigurarea cofinanțării, după semnarea contractului cu APDRP, adică acea parte din costul unui proiect pe care o va susține din fonduri proprii. Se poate apela la un credit bancar sau la alte instituții financiare nebancare, ori la surse proprii;
- Odată finalizată alcătuirea proiectului, acesta se va depune la sediul Oficiului Județean de Plăți pentru

Dezvoltare Rurală și Pescuit de care aparține amplasamentul investiției, unde va fi verificat, în fața solicitantului, dacă este conform din punct de vedere al documentelor;

- Urmează o perioadă de evaluare a viabilității economico-financiare a proiectului la Centrul Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit;
- În urma acestei evaluări, beneficiarul va fi informat dacă proiectul este sau nu eligibil;
 - Dacă proiectul este eligibil, beneficiarul va primi instrucțiuni detaliate cu pașii pe care trebuie să îi urmeze de aici înainte.

Etapele ce vor fi parcurse pentru obținerea finanțării și implementarea proiectului

1. Lansarea apelului de proiecte de către Autoritatea de Management / Organismul Intermediar (se estimează că această lansare va avea loc în a doua jumătate a anului 2007)

2. Procurarea ghidului de finanțare (Ghidului Solicitantului) de către solicitant

3. Elaborarea proiectului

4. Asigurarea cofinanțării pentru proiect

5. Completarea cererii de finanțare (formular cerere de finanțare, documente suport, proiect etc.)

6. Depunerea cererii de finanțare la Autoritatea de Management / Organismul Intermediar

7. Selecția / Evaluarea cererii de finanțare (la nivel regional sau național de către AM / OI)

8. Aprobarea dosarului de finanțare (AM / OI)

9. Semnarea contractului de finanțare (AM / OI și beneficiar)

10. Implementarea proiectului de către beneficiar. În etapa implementării proiectului trebuie avute în vedere: respectarea legislației în vigoare (inclusiv în domeniul ajutorului de stat și achizițiilor publice), organizarea de licitații pentru contractele de bunuri, lucrări, servicii a căror valoare depășește pragul minim stabilit prin lege, selecția contractorilor, semnarea contractelor și realizarea lor (beneficiar / contractor), întocmirea și transmiterea cererilor de plată către Autoritatea de Management (AM) / Organismul Intermediar (OI), certificarea plății (AM / OI), efectuarea plății de către AM / Autoritatea de Plată.

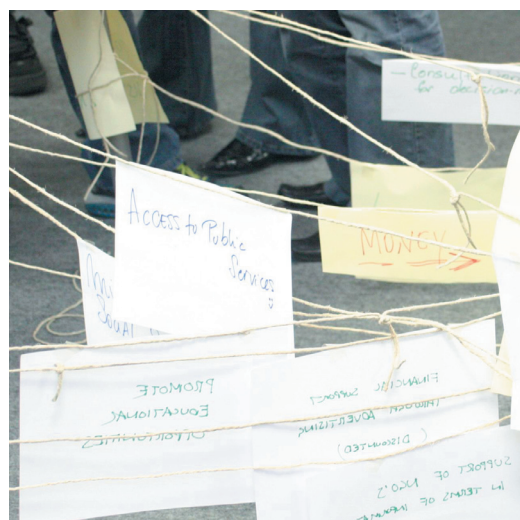

Ce pot face acum potențialii beneficiari?

Pregătirea potențialilor beneficiari pentru accesarea fondurilor structurale poate să înceapă de acum, prin:

- activități de informare (folosind în special adresele web ale instituțiilor cu atribuții în domeniu),
- menținerea legăturii cu Autoritățile de Management (AM) / Organismele Intermediare (OI),
- pregătirea echipei care va elabora proiectul și va asigura implementarea,
- pregătirea proiectului, prin asigurarea coerenței proiectului cu planul de dezvoltare regională / locală,
- întocmirea studiului de fezabilitate și a proiectului tehnic (daca este cazul, fiind cerute prin Ghidul Solicitantului).

În plus, autoritățile trebuie să caute surse de finanțare pentru asigurarea cofinanțării ce le revine și să contacteze potențiali parteneri pentru asigurarea unui management eficient al proiectului. Pregătirea este extrem de importantă întrucât banii disponibili vor fi foarte mulți, dar nu vom beneficia de ei decât pe baza unor proiecte bine întocmite și implementate corespunzător.

Exemple de proiecte de succes

Vă prezentăm mai jos patru exemple de proiecte implementate cu succes în Ungaria, Spania și Grecia.

Măsura 3.4 „Renovarea și dezvoltarea satelor”

Este vorba de reconstrucția satului „Nagy Lajos” din comuna Verőce. Prin intermediul proiectului au fost refăcute toate clădirile, au fost create spații verzi în sat și în împrejurimile acestuia.

Dezvoltarea proiectului a dus la conservarea mediului înconjurător, a resurselor naturale și la îmbunătățirea imaginii satului.

Apoi a fost renovat satul „Forráskút”. A fost reamenajat parcul din jurul său precum și proiectoarele aferente. De asemenea, dezvoltarea proiectului a dus la conservarea mediului înconjurător, a resurselor naturale și la îmbunătățirea imaginii satului.

Proiectul URBAN II “Edificio Embarcadero” și-a propus să transforme o zonă industrială de 3000 mp din orașul spaniol Cáceres într-un spațiu cultural, de pregătire și de agrement pentru comunitatea locală, și într-un spațiu de lucru pentru IMM-uri.

Un aspect important al proiectului este respectarea celor mai avansate standarde de mediu și de dezvoltare durabilă. Clădirile au fost dotate cu panouri pentru energie solară, utilizează apa de ploaie reciclată și încorporează un sistem de purificare a apei menajere. Proiectul se dorește a fi un model de eficiență energetică și protecție a mediului ce va fi urmat și de alte comunități locale.

Construcția metroului în **Atena** a fost o misiune dificilă deoarece orașul a fost construit pe un mare lac subteran, aflat la o adâncime de 20 – 40 de metri, problemă la care s-a adăugat specificul subsolului compus în mare parte din rocă friabilă.

Dar, datorită finanțării din fonduri europene (FEDR și Fondul de coeziune) și împrumutului primit de la Banca Europeană de Investiții, primele două linii de metrou au fost inaugurate în 2000. Această realizare a condus la o scădere cu 250.000 a numărului de călătorii zilnice efectuate cu autovehicule personale. Astfel, s-a îmbunătățit viața de zi cu zi a locuitorilor Atenei, mediul urban a avut de câștigat și s-au realizat economii de timp și energie.

În ceea ce privește crearea de noi locuri de muncă, 4500 de persoane au fost implicate în construcția liniilor care funcționează în prezent, 3000 lucrează la noile linii, iar compania Attiko Metro S.A. care gestionează metroul, a creat 800 de locuri de muncă permanente.

Surse suplimentare de informații

Comisia Europeană

<http://europa.eu/>

Ministerul Finanțelor Publice, Autoritatea de Management pentru Cadrul de Sprijin Comunitar

<http://fonduriue.mfinante.ro/wps/portal>

<http://anaf.mfinante.ro/wps/portal>

Strada Apolodor nr. 17, sector 5, cod 050741, București

Telefon centrală: 021/ 319.97.59

Fax general: 021/ 312.25.09

Ministerul Integrării Europene

<http://www.mie.ro/>

Str. Apolodor nr.17, sector 5, București, Punctul de informare

Telefon: 021/ 301. 14. 00 sau 021/ 301. 14. 14

Fax: 021/ 336 .85. 93

E-mail: info@mie.ro

Ministerul Economiei și Comerțului

<http://www.minind.ro/>

Direcția Programe cu Organizații Internaționale /

Autoritate de Management pentru Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice”

Calea Victoriei, nr. 152, sector 1, București

Telefon: 021 202.52.72 / 021 202.52.74

Fax: 021 202.52.75

Ministerul Administrației și Internelor

<http://www.mai.gov.ro/>

Piața Revoluției nr.1 A, sector 1, București

Centrala M.A.I.: 021 / 303.70.80

Audiențe: 021 / 315.86.16

Relații cu publicul: 021 / 314.10.50

Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului

<http://www.mt.ro/>

Bulevardul Dinicu Golescu nr. 38, sector 1, București

Telefon (centrala): 021/ 319.95.65, 319.95.39, 319.95.28, 319.95.48, 319.95.74, 319.95.83, 319.95.92

Relații cu publicul: 021/ 319.61.24, 313.88.69

Ministerul Mediului și Gospodării Apelor

<http://www.mmediu.ro/>

Bd. Libertății, nr. 12, sector 5, București

Telefon: 021/ 316.02.15

Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei

<http://www.mmssf.ro/>

Str. Dem.I.Dobrescu nr. 2-4, sector 1, București

Telefon: 021/ 313.62.67, 021/ 315.85.56

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale

<http://www.maap.ro/>

B-dul Carol I, nr. 24, sector 3, codul poștal 020921, oficiul poștal 37, București

Telefon: 021/ 307.23.00, 307.23.45, 307.85.00

E-mail: comunicare@maa.ro;

MINISTERUL INTEGRĂRII EUROPENE

Str. Apolodor nr.17, sector 5, București
Tel: 021 301 14 09
info@mie.ro
www.mie.ro